

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy

☐ posudek vedoucího	☒ posudek oponenta
☐ bakalářské práce	☐ diplomové práce

Autor/ka: Martin Šípka
Název práce: Gravitational collaps of scalar field
Studijní program a obor: Fyzika, Obecná fyzika
Rok odevzdání: 2017

Jméno a tituly vedoucího/opponenta: Mgr. Martin Scholtz, Ph.D.
Pracoviště: Ústav teoretické fyziky
Kontaktní e-mail: scholtz@utf.mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Výsledky:

- originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

- veliký standardní dostatečný nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího/oponenta:

Práce se zabývá studiem kolapsu skalárního pole ve sféricky symetrickém případě a analýzou souvisejících kritických jevů. Po motivační úvodní kapitole autor podává matematický popis problému, zavádí potřebné numerické metody a poměrně detailně popisuje jednotlivé algoritmy i volbu počátečních dat. Patřičnou pozornost věnuje rozboru konvergence použité metody a v závěrečné kapitole prezentuje získané výsledky.

Jednotlivé kroky jsou dobře vysvětleny, implementace algoritmů v C++ byla zřejmě netriviální, výsledky práce jsou dokumentovány mnoha vizuálně atraktivními a názornými konformními diagramy a grafy.

Větší pozornost mohla být věnována fyzikální teorii, zejména vysvětlení kritických jevů v kontextu formace černých děr a samopodobnosti. Práce je psaná anglicky na poměrně dobré úrovni, i když by místy šlo vylepšit stylistiku. Do budoucna také navrhuji, aby si autor dal více záležet na sazbě v LaTeXu.

Přes tyto nepodstatné připomínky hodnotím práci jako výbornou a rozhodně ji doporučuji uznat jako bakalářskou práci.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

- V práci se uvažuje sféricky symetrický kolaps. Jaké jsou potíže spojené s obecnějším případem, třeba s axiální symetrií? Vyžaduje zahrnutí momentu hybnosti zásadní změny numerických metod?
- Autor uvádí, že detekce horizontu probíhá na základě podmínky $2M/r > 0.65$, kde M je Misner-Sharpova funkce. Jak spolehlivé je toto kritérium? Bylo odvozeno z nějakých teoretických úvah, nebo jde o empiricky zjištěnou podmínku? Jaké jsou výhody/nevýhody vůči jiným metodám (například detekce marginálně zachycených ploch)?
- Použil autor některou z existujících knihoven pro numerickou relativitu, nebo programoval všechno vlastními silami?

Práci

- doporučuji
 nedoporučuji

uznat jako diplomovou/bakalářskou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

- výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/oponenta:

8. června 2017, Hamburg